

61

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

3 Ιανουαρίου 2002

Υπό την προεδρία του Πρωθυπουργού Κώστα Σημίτη συνεδρίασε σήμερα η Κυβερνητική Επιτροπή και αποφάσισε τις βασικές κατευθύνσεις σε σχέση με την αναμόρφωση της νομοθεσίας που αφορά τη χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων και τις εκλογικές δαπάνες των υποψηφίων βουλευτών.

Μετά τη συνεδρίαση της Κυβερνητικής Επιτροπής, που διήρκεσε τέσσερις ώρες, ο Πρωθυπουργός προέβη στις ακόλουθες δηλώσεις προς τους δημοσιογράφους:

«Σήμερα με την αρχή του νέου χρόνου ξεκινάμε μια σειρά από θεσμικές αλλαγές. **Στόχος μας η αναβάθμιση της ποιότητας της δημοκρατίας μας.**

Η Κυβερνητική Επιτροπή, στην πρώτη συνεδρίαση του καινούριου χρόνου, αποφάσισε βασικές κατευθύνσεις για την αναμόρφωση της νομοθεσίας που αφορά τη χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων και τις εκλογικές δαπάνες των υποψηφίων βουλευτών. Αυτό είναι ένα μεγάλο θέμα με το οποίο είχε ασχοληθεί στο παρελθόν η διακομματική επιτροπή και η συζήτηση στη σημερινή συνεδρίαση της Κυβερνητικής Επιτροπής έγινε με βάση την προεργασία της διακομματικής επιτροπής.

Ποια είναι η επιδίωξή μας: **Επιδίωξή μας είναι η διαφάνεια στην κρατική και ιδιωτική χρηματοδότηση τόσο για τα κόμματα όσο και για τους υποψήφιους βουλευτές.**

- Θέλουμε τον ουσιαστικό και αποτελεσματικό έλεγχο των οικονομικών των κομμάτων, αλλά και των πολιτικών και των υποψηφίων βουλευτών.
- Θέλουμε τη δραστική μείωση των εκλογικών δαπανών και όσον αφορά τα κόμματα και όσον αφορά τους υποψήφιους.
- Πρέπει να υπάρχουν κανόνες προεκλογικής συμπεριφοράς και πρακτικής που κατοχυρώνουν και την ίση μεταχείριση, αλλά επίσης και τη μη εκμετάλλευση διαφόρων αδιαφανών οικονομικών πηγών.
- Τέλος, πρέπει να υπάρχουν πολύ πιο αυστηρές ποινές για τις παραβάσεις. Σε περίπτωση παραβάσεων να υπάρχει μια τέτοια ποινή που να κάνει όλους να προσέχουν.

Ειδικότερα: Για μας, **η χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων πρέπει να παραμείνει και δημόσια και ιδιωτική.**

Δεν πιστεύουμε στα κρατικοδίαιτα κόμματα, αλλά βεβαίως και δεν θέλουμε κόμματα εξαρτημένα από μεγάλα οικονομικά συμφέροντα.

Γι' αυτό και επεκτείνουμε την απαγόρευση της ιδιωτικής χρηματοδότησης, η οποία δεν θα είναι δυνατή από εταιρείες, επιχειρήσεις. Μπορεί να γίνεται μόνο από φυσικά πρόσωπα και θα υπάρχει ένα ανώτατο όριο το οποίο καθορίζεται στο μισό του σημερινού. Το όνομα του χρηματοδότη πρέπει να δηλώνεται και να καταγράφεται, εφ' όσον η χρηματοδότηση ξεπερνά το ποσό των 600 ευρώ.

- ♦ **Η κρατική χρηματοδότηση**, η οποία ανέρχεται σήμερα στο 1,7 τοις χιλίσις των τακτικών εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού, **μειώνεται στο 1,25 τοις χιλίσις.**
- ♦ **Η κατοχύρωση της διαφάνειας:** Τα κόμματα οφείλουν να εφαρμόζουν τόσο σε κεντρικό, όσο και σε περιφερειακό επίπεδο το γενικό λογιστικό σχέδιο που εφαρμόζουν και οι επιχειρήσεις, δηλαδή να τηρούν κανονικά και ελέγξιμα βιβλία. Μάλιστα, για την επίτευξη ενός καλύτερου ελέγχου, τα κόμματα υποχρεούνται να διακινούν τουλάχιστον το 80% των εσόδων και των δαπανών τους, μέσω τραπεζικών λογαριασμών. Πράγμα που διευκολύνει βεβαίως τη διαπίστωση ποιος έδωσε τα χρήματα, από πού ήρθαν τα χρήματα και πόσα χρήματα δόθηκαν.
- ♦ **Για τη μείωση των εκλογικών δαπανών των κομμάτων και των υποψηφίων βουλευτών:**
 - α) Πρώτα απ' όλα θέλω να υπενθυμίσω ότι έχουμε αλλάξει τον τρόπο ψηφοφορίας των ετεροδημοτών, οι οποίοι μπορούν πλέον να ψηφίζουν στον τόπο διαμονής τους. Αυτό το μέτρο ασφαλώς και περιορίζει δραστικά μέχρι που καταργεί τις δαπάνες των κομμάτων που διατίθενται για τη μεταφορά των ετεροδημοτών στους τόπους καταγωγής τους.
 - β) **Τίθενται περιοριστικοί κανόνες όσον αφορά την προβολή των υποψηφίων από την τηλεόραση**, όπου εκεί γίνονται οι περισσότερες δαπάνες.
 - γ) **Απαγορεύεται ρητά η χρήση διαφημιστικών μέσων που ρυπαίνουν.**
 - δ) **Μειώνεται το ανώτατο όριο των εκλογικών δαπανών για τα κόμματα.** Τα κόμματα θα πρέπει να ξοδεύουν λιγότερα χρήματα.

Για τον ουσιαστικότερο και αποτελεσματικότερο έλεγχο των δαπανών των κομμάτων, πέραν των κανόνων τους οποίους προανέφερα και οι οποίοι εντάσσονται στο σύστημα παρακολούθησης των δαπανών, **διευρύνεται η σύνθεση των μελών της Επιτροπής Ελέγχου της Βουλής,** η οποία δεν θα είναι πλέον ένα αμιγώς πολιτικό όργανο. **Σύμφωνα με το Σύνταγμα, θα συγκροτείται ασφαλώς από εκπροσώπους κομμάτων, αλλά θα συμμετέχουν σ' αυτή και δικαστές του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου.** Και όσον αφορά το τοπικό επίπεδο, θα υπάρχει μια διακομματική επιτροπή, όπου θα καταγράφονται οι όποιες ενστάσεις που εγείρονται και οι όποιες παραβάσεις που καταγγέλλονται, οι οποίες και θα αποστέλλονται από το τοπικό στο κεντρικό επίπεδο προς έλεγχο, μετά τις εκλογές.

Αυξάνονται σημαντικά οι οικονομικές κυρώσεις για τυχόν παραβάσεις. Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από το Σύνταγμα, οριοθετούνται οι λόγοι για τους οποίους **ένας βουλευτής που δεν τηρεί τους κανόνες** που προανέφερα, **κάνει την έδρα του.** Εάν παραβεί τα όσα ορίζει ο νόμος για τη διαφημιστική προβολή, δαπανά πολύ περισσότερα χρήματα, για παράδειγμα το διπλάσιο των όσων επιτρέπεται να δαπανήσει ή διατηρεί περισσότερα εκλογικά κέντρα απ' αυτά που ορίζει ο νόμος, τότε η συγκεκριμένη κύρωση που επιβάλλεται συνίσταται στην απώλεια της έδρας του, την οποία καταλαμβάνει κάποιος άλλος υποψήφιος βουλευτής. Πρόκειται ασφαλώς για ένα δραστικό μέτρο που θα κάνει όλους να σκεφτούν.

Συμπέρασμα: Όπως προκύπτει και από τις διεθνείς εμπειρίες, όλοι αυτοί οι κανόνες είναι εξαιρετικά χρήσιμοι, διότι ακριβώς οριοθετούν ένα πλαίσιο εντός του οποίου οφείλουν όλοι να κινούνται. Ωστόσο, στην πράξη, πολλές φορές, δεν αποδεικνύονται αποτελεσματικοί. Όμως, αυτό δεν σημαίνει ότι δεν πρέπει να θεσμοθετηθούν αυτοί οι κανόνες, οι οποίοι ισχύουν και εφαρμόζονται σε όλες τις κοινοβουλευτικές δημοκρατίες.

Ο στόχος μας είναι να διευρύνουμε το πεδίο εφαρμογής των κανόνων που ήδη ισχύουν, προκειμένου να αποτελούν ένα σημαντικό εμπόδιο στην κύρια επιδίωξή μας, η οικονομική εξουσία ή οι οικονομικές εξουσίες να χειραγωγούν τις πολιτικές διαδικασίες. Οι πολιτικές διαδικασίες πρέπει να είναι ελεύθερες από την όποια χειραγώγηση, από το χρήμα, από τα ΜΜΕ, από όλους εκείνους που διαθέτουν κοινωνική ή οικονομική εξουσία.

Αυτό πρωτίστως σημαίνει ότι η εφαρμογή των κανόνων, πέρα από το νόμο και την πολιτεία που τον εφαρμόζει, **πρέπει να είναι και μέλημα όλων μας.** Όταν καθιερωθούν οι κανόνες, όλοι μας πρέπει να εγγυηθούμε, ώστε η δημοκρατία μας να πετύχει ένα καλύτερο επίπεδο λειτουργίας και ποιότητας.

Σας ευχαριστώ».